
Europejska Antena Szkoleniowa - (EAS)
Kompetencje obywatelskie

Jednostka Szkoleniowa

Europejska świadomość obywatelska

wersja 1.0

Grudzień 2009

DOCTAE (Umowa nr 2007-1983 001/001)

Projekt ten został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej.

Dokument ten odzwierciedla wyłącznie poglądy autora i Komisja nie ponosi

odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji, które się w nim znajdują.

Nazwa jednostki

Europejska świadomość obywatelska

Opis

Celem tej jednostki jest wyjaśnienie i ustalenie kompetencji zawodowych, metodologicznych oraz dotyczących wiedzy, które pozwoliłyby nauczycielowi/trenerowi brać efektywny i aktywny udział w życiu obywatelskim w odniesieniu do własnego kraju, instytucji Unii Europejskiej oraz w kontekście globalnym. Tym samym, głównym celem tej jednostki jest wyposażenie EAS w świadomość niezbędną, aby stać się aktywną częścią europejskiej społeczności rozumianej jako społeczność wartości oparta na zestawie zasad, praw i obowiązków, które należy wcielać w życie.

Poziom jednostki

Poziom 2 (objaśnienie znajduje się w charakterystyce pracy EAS).

Poziom EQF

EQF 6

Wartość kredytowa

3 punkty kredytowe ECVET.

Wartość kredytowa jest ustalana zgodnie z konwencją, że efektem nauczania, które powinny zostać osiągnięte przez rok formalnego KSZ w pełnym wymiarze godzin przypisane jest 60 punktów.

Efekty Nauczania

Na koniec tej jednostki uczący się będzie:

1. Będzie rozumiał kluczowe pojęcia z zakresu krajowych i europejskich systemów politycznych i instytucjonalnych.
2. Będzie rozumiał kontekst międzynarodowy.
3. Potrafił analizować i rozwijać wiedzę, umiejętności i procesy konieczne do okazywania akceptacji i praktykowania fundamentalnych wartości UE.
4. Rozwinie wiedzę, umiejętności i procesy konieczne do tworzenia własnej wizji przyszłości UE oraz gotowość do osiągnięcia tej wizji poprzez swoje codzienne życie i pracę.

Wymagana wiedza/doświadczenie

Kompetencje właściwe dla poziomu 1 charakterystyki EAS są wymagane ze strony słuchaczy którzy chcieli by rozpocząć pracę nad tą jednostką. Szczegóły można znaleźć w charakterystyce pracy EAS.

Wcześniejsza wiedza może zostać oceniona na podstawie CV słuchacza oraz, ewentualnie, portfolio lub rozmowy kwalifikacyjnej. Powinno to być zgodne ze szczególnymi wymaganiami, które mają zastosowanie w danej organizacji szkoleniowej/edukacyjnej.

Powiązania z innymi jednostkami/elementami

Kompetencje, które zostaną uzyskane dzięki tej jednostce są niezbędne dla odpowiedniej interakcji w kontekście europejskim; z tego powodu jednostka ta jest ściśle powiązana z jednostkami należącymi do domeny świadomości unijnej i domeny interpersonalnej oraz

międzykulturowej. W pełnym programie szkoleniowym jednostka ta powinna następować po jednostce dotyczącej aktywnego obywatelstwa europejskiego w miejscu pracy.

Kompetencje

- 1. Rozumienie kluczowych pojęć z zakresu krajowych i europejskich systemów politycznych i instytucjonalnych.**
 - Znajomość fundamentalnych praw uznawanych przez Unię Europejską.
 - Znajomość konstytucji własnego kraju.
 - Znajomość głównych zasad systemów polityczno-instytucjonalnych UE i własnego kraju.
 - Rozumienie ról i obowiązków instytucji i organizacji istotnych dla procesu decyzyjnego i regulacyjnego na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim (włącznie z polityczną i gospodarczą rolą UE) oraz międzynarodowym.
 - Rozumienie wpływu procesu decyzyjnego Unii Europejskiej na systemy polityczne krajów członkowskich.
 - Znajomość kluczowych postaci w rządach lokalnych, krajowych i UE; partie polityczne i ich programy.
- 2. Rozumienie kontekstu międzynarodowego.**
 - Znajomość najważniejszych wydarzeń, trendów i czynników zmian w historii kraju, Europy i świata; obecna sytuacja w Europie i krajach sąsiednich.
 - Rozumienie wpływu najważniejszych historycznych wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym (szczególnie w ciągu kilku ostatnich dekad) na różne systemy polityczne i na leżące u ich podstaw różne systemy wartości.
 - Zdolność porównania systemów politycznych krajów członkowskich UE.
 - Rozumienie politycznych/instytucjonalnych stosunków pomiędzy UE, jej sąsiadami i resztą świata.
- 3. Analizowanie i rozwijanie wiedzy, umiejętności i procesów koniecznych do okazywania akceptacji i praktykowania fundamentalnych wartości UE.**
 - Rozumienie pojęć tożsamości i różnorodności.
 - Rozumienie ponadnarodowego charakteru zestawów wspólnych wartości odniesienia.
 - Rozumienie takich pojęć, jak demokracja, prawa człowieka, obywatelstwo oraz międzynarodowych deklaracji, które je wyrażają (np. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Traktaty).
 - Rozumienie bliskiego związku pomiędzy sferą prywatną, a społecznością.
- 4. Rozwijanie wiedzy, umiejętności i procesów koniecznych do tworzenia własnej wizji przyszłości UE oraz gotowości do osiągnięcia tej wizji poprzez swoje codzienne życie i pracę.**
 - Znajomość najważniejszych polityk UE w sferze obywatelstwa, spójności społecznej i zapobiegania wykluczeniu społecznemu.
 - Rozumienie najważniejszych wydarzeń, trendów i czynników zmian ewolucyjnych w UE.
 - Znajomość procesów, zasad, narzędzi i możliwości efektywnej komunikacji i wyrażania swojej opinii wobec instytucji.
 - Znajomość procesów, zasad, narzędzi i możliwości bezpośredniego i pośredniego uczestnictwa w procesie decyzyjnym na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim.
 - Rozumienie konkretnych działań, które można podjąć na korzyść uczestnictwa w życiu obywatelskim, poszanowania środowiska, zrównoważonego rozwoju, równych szans.
 - Zdolność planowania własnej przyszłości i własnej oceny osobistych postępów.

Treść

1. Państwo, system polityczny i administracyjny własnego kraju

- Formy państwa i formy rządów.
- Podstawowe reguły nowoczesnych społeczeństw demokratycznych: zasady, prawa i obowiązki.
- Systemy konstytucyjne własnego kraju (Konstytucja; system wyborczy; organy konstytucyjne; stosunki z UE).
- System reprezentacji i partie polityczne.
- Podstawowe zasady konstytucyjne w odniesieniu do aspektów kulturalnych, społecznych i religijnych.
- Najważniejsze krajowe instytucje i organizacje regulujące aspekty życia obywateli, zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnym: rola, cele, funkcje.

2. Kontekst unijny i międzynarodowy

- Kamienie milowe w procesie tworzenia UE (np. traktaty ustanawiające EWWS, EURATOM, EWG; traktaty z Maastricht, Amsterdamu, Nicei, Lizbony).
- Najważniejsze unijne instytucje i organizacje regulujące aspekty życia obywateli (Komisja Europejska i DG, Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, Europejski Trybunał Sprawiedliwości, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, Europejskie Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii, Europejski Inspektor Ochrony Danych, Komitet Regionów, Komitet Doradczy ds. Równych Szans Kobiet i Mężczyzn itd.): rola, cele, funkcje.
- Najważniejsze polityki UE wobec krajów sąsiednich i świata.
- Najważniejsze międzynarodowe instytucje i organizacje regulujące aspekty życia obywateli (np. Organizacja Narodów Zjednoczonych i jej wydziały/komisje): rola, cele, funkcje.

3. Europa jako społeczność wartości w naszym świecie

- Zasady inspirujące UE i definicja „obywatelstwa europejskiego”; Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej; traktaty z Maastricht, Amsterdamu, Nicei, Lizbony.
- Zarys innych praw związanych z obywatelstwem unijnym (tj. prawa mobilności - wolny przepływ osób, usług, towarów i kapitału).
- Najważniejsze międzynarodowe traktaty i deklaracje (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka, Protokół z Kyoto itd.).
- Europejskie obywatelstwo i tożsamość; elementy jednoczące, różnorodność i wyrażanie tożsamości: elementy historyczne, gospodarcze, kulturowe, etniczne i religijne w kontekście europejskim i ich wpływ na proces integracji praw i obowiązków.
- Jedność w różnorodności: akceptacja różnorodności, tolerancja i wzajemny szacunek jako elementy równowagi pomiędzy tożsamościami narodowymi i tendencjami konfederacyjnymi i podstawami nowoczesnego społeczeństwa demokratycznego.

4. Udział obywateli w życiu UE

- Znajomość najważniejszych polityk UE w kwestii obywatelstwa, spójności społecznej, zapobiegania wykluczeniu społecznemu, rozszerzenia, stosunków zewnętrznych.
- Procesy, zasady, narzędzia i możliwości bezpośredniego i pośredniego uczestnictwa w procesie decyzyjnym na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim.
- Procesy, zasady, narzędzia i możliwości efektywnej komunikacji i wyrażania swojej opinii wobec instytucji.
- Wielojęzyczność: znaczenie nauki języków obcych.
- Stowarzyszenia krajowe i międzynarodowe jako narzędzie aktywnego uczestnictwa.

- Konkretnie działania, które można podjąć na korzyść uczestnictwa w życiu obywatelskim, poszanowania środowiska, zrównoważonego rozwoju, równych szans.
- Techniki planowania i oceny samego siebie.

Orientacyjny czas trwania szkolenia z udziałem trenera

Państwo, system polityczny i administracyjny własnego kraju.....	6 godz.
Kontekst unijny i międzynarodowy. Najważniejsze instytucje i organizacje.....	6 godz.
Europa jako społeczność wartości	12 godz.
Udział obywateli w życiu UE.....	16 godz.
RAZEM	40 godz.

Metoda nauczania

W celu zapewnienia przystępności modułu zdecydowanie zalecana jest mieszana metoda nauczania. Jednak trenerzy powinni dołożyć szczególnych starań, by ułatwić słuchaczom wymianę swoich doświadczeń poprzez dyskusje, grupy fokusowe, odgrywanie ról.

Wykorzystanie Internetu w celu poszukiwania i zdobywania informacji oraz wykorzystanie procesorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych i programów do tworzenia i wyświetlania prezentacji dla raportowania efektów będzie mile widziane, ponieważ pozwoli słuchaczom poprawić swoje umiejętności językowe oraz z zakresu TI.

Trenerzy powinni posiadać szczegółową wiedzę nt. kontekstu unijnego, instytucji UE i głównych organizacji działających na jej terytorium, a także nt. dokumentów referencyjnych. Urzędnicy państwowi, profesjonaliści i ochotnicy mogliby również dzielić się swoimi doświadczeniami.

Zaleca się ok. 24 godz. samodzielnej nauki w celu ukończenia tej jednostki.

Sugerowana strategia oceniania

Ocena może zostać przeprowadzona na kilka sposobów. Zaleca się metodę mieszaną, składającą się z oceny wcześniejszej nauki (np. za pomocą portfolio - jeśli nie zostało jeszcze wykorzystane na poziomie wstępnym), bezpośrednia obserwacja uczestnictwa i zaangażowania w aktywność podczas zajęć, testy pisemne (np. ankiety) oraz omawianie studiów przypadku wziętych z doświadczenia słuchacza, z gazet, wiadomości lub najnowszych dokumentów krajowych, unijnych i międzynarodowych.

Kryteria oceniania muszą być w stanie udowodnić, że słuchacz potrafi:

- Opisać i porównać podstawowe prawa uznawane przez Unię Europejską i konstytucję własnego kraju.
- Opisać system polityczny/instytucjonalny własnego kraju.
- Opisać i porównać role i obowiązki instytucji i organizacji istotnych dla procesów decyzyjnych i regulacyjnych na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim i międzynarodowym.
- Omówić wpływ procesów decyzyjnych Unii Europejskiej na systemy polityczne krajów członkowskich.
- Wymienić kluczowe osoby we władzach lokalnych, krajowych i europejskich oraz partie polityczne wraz z ich programami.
- Opisać i skomentować najważniejsze wydarzenia, trendy i czynniki zmian w historii kraju, Europy i świata.
- Porównać systemy polityczne krajów członkowskich UE.
- Opisać i skomentować obecną sytuację i stosunki pomiędzy Europą, jej sąsiadami i resztą świata, także w odniesieniu do najważniejszych wydarzeń historycznych na skalę międzynarodową (szczególnie w ostatnich kilku dekadach) oraz do leżących u ich podstaw systemów wartości.

- Zanalizować i omówić pojęcia takie, jak demokracja, prawa człowieka i obywatelstwo, także na podstawie międzynarodowych deklaracji, które je wyrażają.
- Zanalizować i omówić bliski związek pomiędzy sferą prywatną i społecznością.
- Omówić najważniejsze polityki UE dot. obywatelstwa, spójności społecznej i zapobiegania wykluczeniu społecznemu.
- Omówić i zaproponować sposoby na efektywną komunikację i wyrażanie swych poglądów wobec instytucji.
- Omówić i porównać sposoby na bezpośrednie i pośrednie uczestnictwo w procesach decyzyjnych na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim.
- Omówić i zaproponować działania które można podjąć na korzyść uczestnictwa w życiu obywatelskim, poszanowania środowiska, zrównoważonego rozwoju, równych szans.
- Określić potencjalne pole do samodoskonalenia w obszarze własnej europejskiej świadomości obywatelskiej, ustalić plan i ocenić własne postępy.

Materiały pomocnicze

Słuchacze mogą korzystać ze znacznych ilości materiałów, dokumentów, ankiet i studiów porównawczych, które można znaleźć w Internecie, szczególnie na stronach Unii Europejskiej, rządów krajowych i organizacji międzynarodowych. Należy jednak zwrócić uwagę słuchaczy na kwestie przedawnienia i możliwej konieczności rewizji informacji znalezionych w Internecie. Artykuły z gazet i czasopism, a także materiały wideo są również zalecane.

Dodatkowe uwagi

Na obecną chwilę brak dodatkowych uwag.